روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان • نشانی: میدان آرژانتین،خیابان الوند، کوچه آرشیا، پلاک ۶ • تلفن: ۹۲و۸۸۶۵۴۳۹۰ • نمابر: ۸۸۸۸۰۷۱۹ • تلفن آگهی‌ها: ۸۸۱۹۲۸۷۷ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۲۰۹۵۹۳ • توزیع: شرکت‌پیام‌رسان سبز تلفن: ۵- ۶۶۲۷۲۱۳۰ • چاپ: گلریز تلفن: ۶۶۷۹۵۴۴۲

روزنامه شرق

www.sharghdaily.ir

شنبه • ۲۳ اردیبهشت ۱۳۹۶ • ۱۶ شعبان ۱۴۳۸ • ۱۳ می ۲۰۱۷ • سال چهاردهم • شماره ۲۸۶۲ • ۲۰ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۳:۰۱ • اذان مغرب ۲۰:۲۱ • اذان صبح فردا ۴:۲۲ • طلوع آفتاب ۶:۰۰

روزنامه فردا

fardashargh@gmail.com

قضیه بیخ پیدا کرد ...

سبزیجات سیاسی

پوریا عالمی: هرگونه شباهت این میوه‌ها با سیاست‌مداران ربطی به این میوه‌ها ندارد و مسئولیت آن با دیگر میوه‌هاست.

کدو: اصولا گرایش سیاسی خاصی ندارد. بودونبودش در قابلمه محسوس نیست. روی مخ بعضی‌هاست و بهش حساسیت دارند. به‌همین‌دلیل اگر در بعضی خورشت‌ها شرکت کنند، دیگران لب به غذا نمی‌زنند.

بادمجان: کدوی قلدر. او کدویی است که با کت و شلوار تیره حضور پیدا می‌کند. با گول‌زدن لپه، از باقی قیمه‌ها اعلام استقلال و حزب قیمه‌بادمجان را تشکیل داده است.

خیار: پای ثابت همه جلسات. اصولا کم حرف می‌زند و زود تمام می‌شود. درست است که سروزبان شیرینی دارد، اما اصولا باطن و ته تلخی دارد و آخر جلسات را با تلخی تمام می‌کند. بااین‌حال چون سر شیرینی دارد، مردم آخر و عاقبت تلخش را فراموش می‌کنند.

خیارچمبر: پیش‌کسوت خیار است. خیار پیر؛ خیاری که خاصیت و شیرینی خیار را ندارد و چون به‌موقع دیده نشده و روی دست مانده، فقط پیر شده است.

ترب: سیاست‌مداری که حرفی برای گفتن ندارد، اما بلد است خودش را وارد جلسه کند.

تربچه‌نقلی: بچه سیاست‌مداری که همراه پدر تربش در جلسه‌های سیاسی شرکت می‌کند تا پیشرفت کند. حالا پیشرفت کند چی می‌شود؟ ترب.

سبزی‌خوردن: حزب جوانان سبزیجات که بدون اینکه معلوم شود چی‌به‌چی است ازشان استفاده می‌شود و خورده می‌شوند و تمام می‌شوند. سبزی‌خوردن‌ها بعضی‌وقت‌ها انشعاب می‌کنند و با پنیر می‌ریزند روی هم که البته یک ترکیب سبزی‌خوردن و پنیر یک لقمه بیشتر نمی‌شود و همان اول کارشان به آخر می‌رسد.

ریواس: پدرخوانده سبزیجات. معلوم نیست فایده‌اش چیست، اما سبزیجات بااحترام از او حرف می‌زنند.

کرفس: پدر معنوی سبزیجات. می‌گویند فایده زیادی دارد و در ترکیب سبزیجات نقش زیادی دارد. او اصولا اگر در جمع سبزیجات باشد، امنیت سبزیجات تأمین می‌شود چون کرفس خیلی گوشت‌تلخ است. کرفس هم مثل بادمجان یک‌بار تلاش کرد با لپه‌ها دست‌به‌یکی کند و حزب خورش کرفس را ساخت که متأسفانه مقبولیت پیدا نکرد و با رابطه‌هایی که داشت توانست به‌عنوان غذای سازمانی هفته‌ای یک‌بار در ادارات دولتی سر ناهار حضور پیدا کند.

سیب‌زمینی: سیاست‌مداری که رگ ندارد و تحت هر شرایطی، با هر آشپزی، با هر غذایی، به هر شکلی، در صحنه حضور دارد.

کارتون خواب

سهیل محمدی

آداب مناظره

سرانجام اتهاماتی که در مناظره‌ها زده می‌شود

هوشنگ پوربابایی

حقوق‌دان

در سه مناظره‌ای که از سیما پخش شد مطالبی درباره مسائل مختلف سیاسی و اجتماعی مطرح شد که درباره برخی افراد و شخصی است، نمونه آن درباره اتهام‌هایی که به وزیر آموزش‌وپرورش زده شد یا نظیر آن درباره افراد دیگر.

با وجود پایان مناظره‌ها به نظر می‌رسد این‌گونه مطالب حاوی دو نکته است و دو مقرره قانونی را به دنبال خود دارد: یکی از این مقرره‌های قانونی، قانون انتخابات ریاست‌جمهوری است که اگر کاندیدایی در مسیر تبلیغ یا ارائه برنامه خودش، مطالب خلافی را به اشخاصی که در مناظره حضور ندارند منتسب کند، طبیعی است که برای احقاق حق منتسب‌علیه، با نظر کمیسیون تبلیغات فرصتی برای پاسخ‌گویی و تنویر افکار عمومی به او اعطا شود. مشابه همین موضوع را می‌توان در قانون مطبوعات هم دید. بنابراین فردی که موارد خلاف به او منتسب شده، می‌تواند با اعلام شکایت و ارائه مستندات، درخواست مهلت کرده و حق پاسخ‌گویی و احقاق حقش را برای خود منظور دارد.

فرصت پاسخ‌گویی بیشتر معطوف به اظهاراتی است که فاقد جنبه مجرمانه دارد اما در صورتی که اظهارات براساس قانون مجازات اسلامی یا سایر قوانین خاص، دارای عناوین مجرمانه‌ای نظیر افترا (یعنی موضوع ماده ۶۹۷ قانون مجازات اسلامی) یا نشر اکاذیب (موضوع ماده ۶۹۸ قانون مجازات اسلامی) یا توهین (موضوع مواد ۶۰۸ و ۶۰۹ همان قانون) باشد علاوه بر اینکه منتسب‌علیه می‌تواند درخواست پاسخ‌گویی برای خود منظور کند، حق اقامه دعوی و طرح شکایت در مراجع قضائی را هم دارد. با این وصف باید بین این دو موضوع تفکیک قائل شد. نتیجه اینکه پاسخ به مطالب منتشر شده نافی حقِ وی جهت اقامه دعوی در مراجع قضائی نخواهد بود. درخصوص مطالبی که اخیرا راجع به یکی از بستگان وزرا طرح شده و ظاهرا وزیر محترم دادگستری هم دراین‌خصوص اعلام نظر کرده و وی را مبرا از اتهاماتی کرده که به او منتسب شده است، اخلاق حکم می‌کند که اولا فرصت مناسبی جهت توضیح و تشریح به ما طلب در اختیار فرد مورد اشاره قرار داده شود. اما ممکن است کمیسیون ناظر بر تبلیغات یا امکانات سازمان صداوسیما اجازه پاسخ‌گویی به تک‌تک افرادی را که مطالبی علیه‌شان طرح می‌شود ندهد (که این موضوع با روح قانون در تعارض است) در این صورت حتما وظیفه کمیسیون ناظر بر تبلیغات آن است که شکایت مزبور را بررسی کند و نتیجه آن را با کسب اطلاعات لازم از مسئولان ذی‌ربط طی برنامه‌ای مجزا و با ارائه مستندات، مطالب را به‌گونه‌ای که باعث روشن‌شدن اذهان عمومی شود، بیان کند. اما اینکه تریبونی در اختیار یک فرد قرار بگیرد و او آزادانه بتواند هر مطلب خلافی را به جهت مقاصد سیاسی خود و رسیدن به اهداف انتخاباتی علیه اشخاصی بیان کند که دخالت در انتخابات ندارند و باعث هتک حیثیت آنها در جامعه شود، نه‌تنها با روح قانون معارض است بلکه مخالف تعالیم و روایات متعددی است که در اسلام وجود دارد. نمی‌توان به این بسنده کرد که حق طرح شکایت در مراجع قضائی می‌تواند حیثیت فرد را اعاده کند. با این توضیح در اختیار قراردادن تریبون به مخاطب یا روشن‌کردن قضیه توسط مسئولان به نحوی که به واقع گویای قضیه باشد در برنامه از پیش تعیین‌شده نه‌تنها می‌تواند بخشی از حیثیت را اعاده کند بلکه دو نتیجه مطلوب را در پی خواهد داشت:

اول: آنکه صداق و درستی و رعایت و عدم رعایت اخلاق توسط نامزد را بیان خواهد کرد و افکار عمومی قادرند تشخیص دهند که اهداف نامزد از بیان مطلب چه بوده است.

دوم اینکه: قسمتی از حیثت ملکوک فرد مورد نظر را اعاده می‌کند و ای بسا با چنین اعاده حیثیتی فرد مراجعه‌ای به مراجع قضائی نداشته باشد و این برنامه برای روشن‌شدن مطالب قطعا باید قبل از اتمام دوران تبلیغات کاندیداها صورت بگیرد.

روایت

نکته‌ای که فراموش شد

جای خالی کلیپ‌های ۳۰ثانیه‌ای

امیرحسین علم‌الهدی

● به نظر می‌رسد در انتخابات ریاست‌جمهوری دوازدهم شاهد «بی‌کیفیت‌ترین تصویر» از نامزدهای ریاست‌جمهوری هستیم و به‌معنای دقیق کلمه «بی‌هنری» از استراتژی‌های تبلیغاتی این کاندیداها مشخص است. نگاهی دقیق به طراحی‌های گرافیکی محیطی، فضای مجازی و تلویزیونی کاندیداها بازهم نشان از عدم حضور هنرمندان شاخصی دارد که بتوانند با طراحی یک پوستر، یک شعار، یک تیزر یا یک فیلم مستند تبلیغاتی جذابیت ابعاد کنند تا با «هنر» نیز بتوانیم ساختارهای کهنه و سنتی تبلیغات انتخاباتی را متحول و تأثیرگذار کنیم. شلختگی و عدم کارکرد تأثیرگذار مواد تبلیغاتی کاندیداها و ستادهایشان نشان‌دهنده عدم توجه به کارکردهای فکرشده و حساب‌شده نقش «هنر» در طراحی‌های تبلیغاتی در میان افکار عمومی است و بدون شک این بی‌سلیقگی ارزیابی تبلیغات این دوره ریاست‌جمهوری را به پایین‌ترین سطح کیفی رسانده است! پوسترهای خنثی نامزدها و ساخت مستندهایی به‌شدت گزارش‌گونه و نه به معنای درست «مستند تبلیغاتی» از ایده‌ها و برنامه‌های هر نامزد مستندهای این دوره انتخاباتی را به‌شدت ضعیف نشان داده است. با توجه به فراگیری تبلیغات در فضای مجازی و بالاخص شبکه‌های اجتماعی گویا نامزدها با توجه به تعریف مستقل و متفاوت این «مدیوم» فاقد استراتژی هم‌سنگ تبلیغاتی در این فضاها هستند و نتوانسته‌اند از این فضاها با طراحی و ساخت تیزرهای کوتاه زیر ۶۰ ثانیه خود و برنامه‌هایشان را به‌درستی تبیین کنند و با توجه به فرصت نزدیک به ۳۰ روز نامزدها به تبلیغات ریاست‌جمهوری بدیهی‌ترین راه ساخت سلسله تیزرهای ۶۰ثانیه‌ای به‌صورت سریالی برای نشر در فضاهای مجازی بوده است که متأسفانه الان شاهد آپلود مستندهای تلویزیونی ۳۰ دقیقه به بالای نامزدها در شبکه‌های اجتماعی هستیم و این نشان از عدم شناخت درست از کارکردهای شبکه‌های مجازی و اجتماعی در ایران است! طراحی پوسترها برای تبلیغات کاغذی یا محیطی هر کدام المان‌های خاص خود را باید داشته باشد که نهایتا شاهد «ری‌سایز»کردن پوسترهای ۱۰۰در۷۰ سانتی‌متر برای مصارف بالای چند متر هستیم و گویا ابعاد و تأثیرگذاری طراحی متنوع در هر اندازه از دستور کار ستادهای انتخاباتی خارج شده است و تأسف‌بارتر این است که همان طراحی‌های چاپی را برای فضاهای مجازی و شبکه‌های اجتماعی آپلود می‌کنند و انتظار تأثیرگذاری در گوشی‌های نهایتا پنج تا شش‌اینچی را هم دارند! ترجیحم عدم ورود به نقد مستندهای انتخاباتی نامزدهاست که هم ممیزی‌های تلویزیون مستندها را از کارکرد اصلی خود انداخته است و از همه مهم‌تر نیز سازندگان این آثار گویا به‌عنوان یک شغل و نه یک هدف مشخص این مستندها را ساخته‌اند و حس‌وحال سازندگان در هیچ‌کدام از مستندها دیده نمی‌شود و یادمان باشد در انتخابات سال‌های ۷۶، ۸۰، ۸۴ و ۸۸ شاهد تک‌ستاره‌هایی در آسمان تبلیغات ریاست‌جمهوری بودیم! مؤخره: در میان همه ایرادات وارده به تبلیغات نامزدها بی‌انصافی است که به حداقل سلیقه در ستاد جناب روحانی اشاره‌ای نداشته باشیم هرچند جناب ایشان نیز مانند چهارساله دولت یازدهم فاقد استراتژی در حوزه رسانه‌ها و بالاخص تبلیغات هستند و این زیبنده قدوقامت یک نامزد ریاست‌جمهوری نیست.

تا انتخابات

می‌اندیشیم پس هستیم

مینو مرتاضی‌لنگرودی

پس از مدت‌ها با زنان و دختران جوان و پرشوری مواجه شدیم که به قول خودشان به‌طرز خفنی واقع‌گرا هستند و بر واقعیت‌های اغلب ناهموار موجود در زمین خانواده و جامعه و جنسیت گام برمی‌دارند. اینان به اسکیت‌بازهای جوان و ماجراجویی می‌مانند که بی‌چشمداشت جایزه و مدال و جام قهرمانی، از سر شور و اثبات جوانی خود روی یک تخته باریک که دو چرخ کوچک زیرش بسته‌اند سوار می‌شوند و بی‌محابا از در و دیوارهای بلند و بالکن‌ها و بام خانه‌ها و پله‌های پارک‌ها بالا می‌روند و به هوا می‌پرند و شادمانه در آسمان چرخ می‌زنند و ماهرانه بدون اینکه خراشی برداشته باشند بر زمین فرود می‌آیند. این زنان جوان موفقیت را فرود قهرمانانه و بدون کوچک‌ترین خراش به زمین می‌دانند و آن پرش‌های بی‌محابا و این فرود قهرمانانه را جشن می‌گیرند. این دختران و زنان جوان برای عبور از زندگی تکرارشونده و تن‌سپردن به آمریت و ابتذال روزمرگی براساس نگرش نوگرایانه‌ای که یافته‌اند دوست دارند که از در خود ماندگی روزمره فراتر روند. بدون اینکه از کسی طلبکار باشند و در عین حال بدون اینکه خود را به کسی بدهکار بدانند. سبک زندگی‌شان را این‌طور انتخاب کرده‌اند. این دسته بازیگران همچون ورزشکاران حرفه‌ای نیستند که قهرمانی‌شان الزاما در گرو شکست دیگری باشد. اینها از اینکه قهرمانان زندگی خویش باشند و از اثبات مهارت و قدرت‌شان به خود لذت می‌برند. این زنان و دختران جوان و توانمند فرزندان و بسیاری حتی نوادگان زنان نسل انقلاب‌اند؛ در آن دوران نزد زنان انقلابی فرود قهرمانانه به زمین واقعیت معنا نداشت. گویی آنها در جریان نبرد از زنده‌ماندن خود خجل می‌بودند. برای آنها مهم این بود که جانشان را همچون جان آرش در تیر آرمان‌شان بگذارند و سروپا را همچون کمان چنان به هم بدوزند که تیر با فشار هر چه بیشتری اقصا نقاط خیال‌شان را درنوردد و به سرزمینی که مردمان در آن آزاد و بانشاط زندگی می‌کنند فرود آید، ولو آنکه خودشان نتوانند شاهد آن آزادی و نشاط اتوپیایی باشند. در عین حال امروز کمتر زن انقلابی است که از کنش انقلابی خود پشیمان بوده باشد زیرا آنان نیز انسان‌های دوران و فرزندان خصال خویشتن بودند. زنان انقلابی باور دارند اگر آن مجاهدت‌ها و فداکردن‌های آرمانی آنان نبود، هرگز خواب خوش و امن جامعه در دامان روزمرگی و درخودماندگی برنمی‌آشفت و جامعه بیدار نمی‌شد و زنان نسبت به موقعیت و وضعیت فرودستانه خودهوشیار و حساس نمی‌شدند و اما اکنون با دو چشم خود مشاهده می‌کنیم فرزندان و به‌ویژه نوادگان همان زنان انقلابی که در نظام جمهوری اسلامی به دنیا آمده و بالیده و بزرگ شده‌اند با نگرشی بسیار متمایز و با روش‌هایی بسیار متفاوت با روش‌های مادران و مادربزرگ‌های خود با شناخت توان خویش و شناخت واقعیت‌های واقعا موجود برای اثبات خود و دستیابی به برابری که از ملزومات تحقق استعدادهای انسانی است، تلاش می‌کنند. پس از انقلاب نزد زنان آرمان مقاومت در برابر بی‌قدرتی و فرودستی اشکال جدیدی به خود گرفت. این بار مفهوم آزادی و عدالت نزد زنان جوان به امور نمادین که به‌صورت فرمان‌های قاطع و رفتار قیم‌مآبانه از بالا صادر می‌شوند تقلیل پیدا نمی‌کند، بلکه معطوف به برابری استفاده از فرصت‌ها برای تحقق استعداد و اثبات خود است. ازاین‌رو زنان با قراردادن آرمان‌های سترگ آزادی و عدالت بر پایه اهداف قابل اندازه‌گیری همچون برابری جنسیتی و توانمندی، تلاش خود برای حضور شایسته زنان در مقام انسان‌های برابر با مردان در جامعه را پی گرفتند. شیوه‌ای که آنان برای دستیابی به هدف برابری جنسیتی و اثبات خود برگزیدند، هم‌اندیشی است. گرد هم‌نشستن زن فارس، ترک، کرد، لر، بلوچ و عرب ایرانی فارغ از تفاوت‌های مذهبی و زبانی و طبقاتی و بیان بدون ترس و لکنت تجارب زندگی فرودستانه و ارائه راهکارهای خروج از فرودستی و مدیریت افقی به نوعی درمان و تراپی بیماری فرودستی مزمن بدل شد، از آن پس هم‌اندیشی به ابزاری کارآمد برای خروج زنان و جامعه از بن‌بست‌ها و بحران‌هایی تبدیل شد که قوانین کهنه و ناکارآمد مدنی و نگرش متناقض و بعضا متضاد که سیاست‌مداران نسبت به حقوق برابر زنان ساخته بودند، درآمد. هم‌اندیشی‌های زنان توانسته زمینه مناسب برای ظهور قدرت چشمگیر و کارآمد و غیرقابل‌حذف زنان را در حیات سیاسی، اجتماعی و اقتصادی جامعه فراهم کند. گردهمایی نسل سوم هم‌اندیشی زنان و طرح مطالبات برابری‌خواهانه آنان از ریاست‌جمهور و شورای شهر آینده، این پیام را به‌درستی و شفافیت به جامعه و به مردان می‌دهد که می‌توان از طریق هم‌اندیشی و باور به هم‌گرایی حضوری قدرتمندانه در جامعه پیدا کرد. قدرت هم‌گرایی برآمده از هم‌اندیشی پایداری آن را ضمانت می‌کند. چنین قدرتی برای اعلام حضوردر جامعه نیاز به حذف رقیب ندارد، بلکه مفهوم قدرت در شنیدن آرای رقیب و همراه‌کردن موافق و مخالف و سهیم‌دانستن انسان‌ها در مسیر توسعه و برخورداری از سهم برابر در مزایا و محرومیت‌های موجود معنا می‌یابد. ازاین‌رو بیراه نیست اگر بگوییم: «می هم اندیشیم پس هستیم»

انتظارات

شرق: شبکه ملی مؤسسات نیکوکاری و خیریه از رئیس‌جمهور و دولت دوازدهم و اعضای آینده شوراهای شهر و روستا انتظاراتی دارد که آن را در قالب بیانیه‌ای تهیه و منتشر کرده است. طبق اعلام این شبکه توجه به این نکات ضروری است: مدیریت منابع و بهبود و ساماندهی مسائل اقتصادی و اجتماعی و نیز گذر در مسیر توسعه ملی نیازمند ایفای نقش مؤثر سه عنصر اصلی دولت، بخش خصوصی و بخش مدنی است. به‌عبارتی پیوند معنادار این سه ضلع می‌تواند تضمینی برای بهره‌مندی مناسب منابع سرشار ملی اعم از سرمایه‌های انسانی، مالی، فناوری، فرصت‌های اقتصادی و اجتماعی باشد. مدیریت کلان کشور تاکنون تدبیری همه‌جانبه و فراگیر برای بهره‌مندی از پتانسیل بخش مدنی کشور به کار نبسته است. اینک در این هنگام، نظر به تصریح اصل بیست‌وششم و نیز بند ۸ اصل سوم قانون اساسی مبنی بر وظیفه‌مندی دولت برای به‌کاربستن همه امکانات خود جهت مشارکت عامه مردم در تعیین سرنوشت کشور از یک سو و شفافیت بند ۷ وظایف شورای شهر مبنی بر جلب همکاری انجمن‌ها و نهادهای اجتماعی، امدادی و ارشادی در خدمات شهری، از دیگر سو، «شبکه ملی مؤسسات نیکوکاری و خیریه» انتظارات و مطالبات خود را از رئیس‌جمهور و دولت دوازدهم و نیز اعضای آینده شوراهای اسلامی شهر و روستا اعلام کرده است.